

Toelichting op het overzicht huisnummering 1850-1963 Dantumawoude

1. Jaren geleden kwam ik op het gemeentearchief te Driesum Albert Woudstra, mijn oud-onderwijzer aan de ols te Akkerwoude tegen. Albert Woudstra is geboren op 01-09-1930 te Murmerwoude en is overleden op 01.09.2013 te Dokkum.
2. Hij vertelde mij bezig te zijn met het schrijven van een boek over de Broek (Broeksterwoude), De Valom, Murmerwoude en Dantumawoude.
3. Ik vroeg hem waarom hij Akkerwoude er niet bij deed. Het antwoord was dat hij dat graag zou willen, doch daarvoor handen en voeten tekort kwam. Ik heb hem aangeboden om de bewoning van Akkerwoude uit te zoeken. Hetgeen is geschied.
4. Albert Woudstra ging met een dermate grote precisie te werk dat ik mij allengs begon af te vragen 'komt dit wol klear'. Op een gegeven moment trok ik de conclusie dat ik dat niet meer zou meemaken.
5. Albert Woudstra waakte over zijn gegevens als een kloek die op eieren zit. Aangezien ik zelf ook graag de beschikking over de bebouwingsgegevens van Dantumawoude, Murmerwoude, Broeksterwoude en De Valom zou willen hebben, ben ik zelf maar 'ns aan de slag gegaan.
6. Het probleem daarbij was dat het raadplegen van het kadaster nogal omslachtig was en je bovendien maar de beschikking had over een overzichtskaart van 1876 op het archief van Dantumadeel.
7. Aan de hand van de Volkstellingen 1829, 1839 en de gezinsbladen 1850 tot 1940 alsmede de woningkaarten 1940-1963 ben ik toch maar aan de slag gegaan. Over het resultaat Dantumawoude was ik niet geheel tevreden. De woningen werden tot 1940 doorlopend genummerd. Pas rond 1963 is in Dantumadeel de huisnummering per straat ingevoerd. Het probleem met de doorlopende nummering was om grip te krijgen op het pad dat daarbij gevolgd was. Bovendien week dat pad wel 'ns wat af.
8. Inmiddels kan via de site www.tresoar.nl, vervolgens mens en goed, kaartcollectie, kadastrale kaarten gekozen worden voor minuutplans 1832 (ook hisgis.nl), netteplans 1887. Bovendien is een overzichtskaart 1850 uit de Eekhoffatlas beschikbaar.
9. De gemeente Dantumadeel omvat 3 z.g. kadastrale gemeenten, t.w. Akkerwoude (Driesum, Wouterswoude, Dantumawoude, Murmerwoude, Akkerwoude, Broeksterwoude en De Valom), Birdaard (Birdaard, Janum, Roodkerk, Sijbrandahuis en Rinsumageest) en Veenwouden (omvattende Veenwouden, Kuikhorne en Zwaagwesteinde).
10. Aan de hand van de z.g. legger – het boekwerkje dat per sectie van alle kadastrale percelen een verwijzing geeft naar de bladzijden uit het kadasterboek waarop de betreffende eigenaar terug te vinden is, kan op nummer en vervolgens op eigenaar worden gezocht. Tevens is in de legger aangegeven of nummers zijn opgesplitst c.q. samengevoegd. Wat eigenlijk ontbreekt is het zoeken naar een bepaalde naam. In de afgelopen winter heb ik mij bezondigd aan het samenstellen van die betreffende lijst met eigenaren. Op Tresoar aan de Groenweg te Leeuwarden kan daar voor je worden ingelogd. Je kunt dan de gegevens raadplegen vanaf 1832 tot circa 1973 (Onder Napoleon is besloten tot invoering van het kadaster. Die operatie is in 1832 afgerond. In de tussentijd zijn een 1^e en een 2^e Aanwijzende Tafel verschenen. Deze kunnen op Tresoar geraadpleegd worden (niet digitaal).
11. Vervolgens ben ik met behulp van de kadastrale nummers opnieuw aan de slag gegaan om de bewoning van Dantumawoude. De aanwezigheid van een nieuwe kadastrale kaart van

1887 was al een vooruitgang. Bovendien was de toegang op Tresoar een stuk handiger dan het voortdurende gesleep met kadasterboeken op het archief van Dantumadeel.

12. Het ontbreken van recentere kadastrale overzichtskaarten van na 1887 blijft een gemis. Vooral voor de situatie rond de Woudweg te Dokkum is dat het geval, omdat het kadaster daar te weinig houvast biedt (te weinig eigenaren die tevens bewoner zijn).
13. In een overzicht in Excel heb ik de huisnummers systematischer proberen te verwerken. Een al eerder gemaakt overzicht met bewoners en huisnummers waar bij ik vooral gezocht heb naar 'overlappingsen' (mensen die meerdere periodes op een zelfde stek hebben gewoond), heb ik slechts fragmentarisch aangepast. De in dat overzicht aangegeven huisnummers in de kolommen kloppen op zich wel. Het kan op enkele plaatsen voorkomen dat die nummers niet corresponderen van de aangegeven nummers uit vorige of volgende tijdvakken. Voor een betere nummering is het nieuwe overzicht met huisnummers beter toegankelijk.
14. Het voorgaande betekent niet dat er niets te wensen overblijft.
15. De overzichten Volkstellingen 1829 en 1839 zijn iets aangepast omdat een paar verwijzingen naar de bebouwing 1850 bij nader inzien niet klopten.

Leeuwarden, 9 september 2013

Henk Plantinga